

**Обґрунтування до рішення НКРЕКП
про внесення змін до постанови НКРЕКП від 25 лютого 2022 року № 332
«Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної
енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної на
період дії в Україні воєнного стану»**

Ураховуючи Указ Президента України від 24 лютого 2022 року № 64 «Про введення воєнного стану в Україні» (зі змінами), відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії», «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», ураховуючи протоколи нарад за участі представників Міністерства енергетики України та НКРЕКП, а також ураховуючи пропозиції учасників ринку електричної енергії та з метою стабілізації фінансового стану учасників ринку електричної енергії, НКРЕКП прийнято постанову від 25 лютого 2022 року № 332 «Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії на період дії в Україні воєнного стану» (далі – Постанова № 332).

Частиною другою статті 3 Закону України «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон) визначено, що функціонування ринку електричної енергії здійснюється на принципах, зокрема, забезпечення енергетичної безпеки України, створення умов безпечної експлуатації об'єктів електроенергетики та збереження цілісності, забезпечення надійного та ефективного функціонування ОЕС України, єдиного диспетчерського (оперативно-технологічного) управління нею.

Разом з цим, відповідно до частин першої та другої статті 70 Закону, усі учасники ринку, крім споживачів, які купують електроенергію за договором постачання електричної енергії споживачу, несуть відповідальність за свої небаланси електричної енергії.

З метою врегулювання небалансів з оператором системи передачі (далі – ОСП) учасник ринку має стати стороною, відповідальною за баланс, або передати свою відповідальність іншій стороні, відповідальній за баланс, шляхом входження до балансууючої групи.

Сторони, відповідальні за баланс, зобов'язані нести фінансову відповідальність за небаланси електричної енергії перед ОСП.

Разом з цим, на низці робочих зустрічей з представниками виробників електричної енергії, зокрема розподіленої генерації, повідомлено про наявну проблематику відхилення рівня напруги в мережах ОСП та операторів систем розподілу (далі – ОСР) понад гранично допустимі значення, визначені Кодексом системи передачі, затвердженим постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 309, що виникла внаслідок пошкоджень електричних мереж об'єднаної енергосистеми України та наявності системних обмежень. Зауважено, що зазначені умови призводять до неможливості забезпечити виробниками дотримання торгового графіку та/або спрацювання

УВ
НКРЕКП
№352-22.1.2/26 від 11.02.2026
КЕП: Сідоров І. В. 11.02.2026 16:06
3FAA9288358EC00304000000A322320033BFE200
Сертифікат дійсний з 07.04.2025 до 05.04.2027 10:28

технологічного обладнання генеруючих установок, що призводить до їх зупинки, та, як наслідок, виникнення в учасників ринку небалансів електричної енергії з причин, що не залежать від дій учасників ринку.

Також, 03.02.2026 та 04.02.2026 НКРЕКП було проведено робочу нараду із учасниками ринку електричної енергії щодо обговорення особливостей провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії під час наявності системних обмежень та виникнення небалансів у виробників електричної енергії внаслідок відхилень напруги в мережах за межі її допустимого значення, а також обговорено пропозиції учасників наради стосовно механізмів вирішення зазначеної проблеми, зокрема заходів, спрямованих на підтвердження причин відхилення рівня напруги в мережах оператора системи та наявності системних обмежень.

За результатами наради учасниками ринку направлено до Регулятора відповідні пропозиції щодо внесення змін, у тому числі листами ГС «АСОЦІАЦІЯ СУБ'ЄКТІВ РОЗПОДІЛЕНОЇ ТА МАНЕВРОВОЇ ГЕНЕРАЦІЇ» від 03.02.2026 № 03/02 та від 04.02.2026 № 04/02, ТОВ «ГС-ТРЕЙДІНГ» від 04.02.2026 № 04/02/26-03, ТОВ «ВОЛЬТ ЕНЕРДЖІ» від 04.02.2026 № 01/04-26, ТОВ «ЗЕВС ТРЕЙДІНГ» від 04.02.2026 № 01-04/02-26, ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» від 04.02.2026 № 02/04/26-01, ТОВ «РАДОСВІТ» від 05.02.2026 № 05/02/01, ТОВ «І ДЖІ ПАУЕР» від 04.02.2026 № 26-02-04/01, ТОВ «УКРПАЛЕТ ЕНЕРДЖИ» від 04.02.2026 № 2153-02/2026, КП «ТЕПЛОВИК» від 05.02.2026 № 01-12/106, ТОВ «БРОКЕНЕРГІЯ» від 05.02.2026 № 46 та НЕК «УКРЕНЕРГО» від 11.02.2026 № 01/9703.

У свою чергу, Департаментом енергоринку було доопрацьовано надані учасниками ринку пропозиції та розроблено проєкт постанови, яким передбачено внесення змін до Постанови № 332 (далі – Проєкт постанови).

З урахуванням зазначеного, пропонується до розгляду НКРЕКП питання щодо прийняття Проєкту постанови.

**Директор
Департаменту енергоринку**

Ілля СІДОРОВ

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про внесення змін до
постанови НКРЕКП від
25 лютого 2022 року № 332

Відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», у зв'язку з воєнним станом в Україні, введеним відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 та продовженим Указами Президента України від 14 березня 2022 року № 133/2022, від 18 квітня 2022 року № 259/2022, від 17 травня 2022 року № 341/2022, від 12 серпня 2022 року № 573/2022, від 07 листопада 2022 року № 757/2022, від 06 лютого 2023 року № 58/2023, від 01 травня 2023 року № 254/2023, від 26 липня 2023 року № 451/2023, від 06 листопада 2023 року № 734/2023, від 05 лютого 2024 року № 49/2024, від 06 травня 2024 року № 271/2024, від 23 липня 2024 року № 469/2024, від 28 жовтня 2024 року № 740/2024, від 14 січня 2025 року № 26/2025, від 15 квітня 2025 року № 235/2025, від 14 липня 2025 року № 478/2025, від 20 жовтня 2025 року № 793/2025 та від 12 січня 2026 року № 40/2026, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Унести до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 25 лютого 2022 року № 332 «Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії на період дії в Україні воєнного стану» такі зміни:

1) пункт 1 доповнити новим підпунктом такого змісту:

«28) ОСП (у ролі АР) при здійсненні розрахунків з ППБ по об'єктах розподіленої генерації (із встановленою потужністю до 20 МВт включно) за балансуєчу електричну енергію за розрахункові періоди, в яких наявні системні обмеження, підтверджені у порядку та обсязі, визначеному цим підпунктом, застосовувати ціну купівлі-продажу електричної енергії на РДН за відповідний розрахунковий період або, у разі якщо торги на РДН на цей розрахунковий період не відбулись – середньозважене значення цін купівлі-продажу електричної енергії на РДН за попередні 30 календарних днів.

ОСП, ОСР та ППБ у разі виникнення системних обмежень, спричинених відхиленням значення напруги в точці приєднання генеруючих установок понад граничні величини, визначені Кодексом системи передачі, для їх підтвердження застосовувати алгоритм, визначений додатком 3 до цієї постанови.»;

2) доповнити новим додатком, що додається.

2. Ця постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова НКРЕКП

Юрій ВЛАСЕНКО

Алгоритм дій для підтвердження системних обмежень в мережах ОСР, які впливають на роботу розподіленої генерації

1. Постачальник послуг з балансування (ППБ), по об'єктах розподіленої генерації (з встановленою потужністю до 20 МВт включно) якого з обґрунтованих причин не може бути видана в мережу вироблена ним електроенергія, зобов'язаний якомога швидше звернутися до відповідного ЧД ОСР, до мереж якого підключена його електроустановка. Такий ППБ зобов'язаний надати ЧД ОСР повний набір інформації, необхідний для опису проблеми:

- наявність або відсутність напруги;
- величину рівня напруги;
- відхилення напруги від номінального значення;
- несиметрія по фазам, тощо
- причину, через яку не може включитися в роботу;
- інші суттєві обставини.

2. ЧД ОСР зобов'язаний перевірити інформацію щодо наступних обставин:

- наявності чи відсутності напруги на шинах виробника;
- величини рівня напруги;
- відхилення напруги від номінального значення;
- несиметрію по фазам,
- щодо інших суттєвих обставин, зазначених ППБ, або відомих ЧД ОСР.

3. При наявності напруги з шин ПС ОСП до шин ПС ОСР, ЧД ОСР забезпечує подачу напруги на шини виробника, регулювання напруги до необхідного рівня (в тому числі включенням або відключенням навантаження у вузлі для підвищення або зниження напруги). При наявності аварійного відключення в мережі ОСР та неможливості подати чи відрегулювати напругу до необхідного виробнику рівня ЧД ОСР повідомляє про наявність системного обмеження на рівні ОСР.

4. ЧД ОСР при відсутності напруги з шин ПС ОСП до шин ПС ОСР та неможливості відновити рівні напруги для роботи виробника звертається до відповідного ЧД РДЦ регіону з повним описом наявної проблеми.

5. ЧД РДЦ регіону при відсутності напруги на шинах ПС ОСП або при неможливості подати напругу на шини ПС ОСР (перевантаження перетинів, обладнання ПС тощо), з якої заживлена установка зазначеного вище ППБ, повідомляє ЧД ОСР про системні обмеження на рівні ОСП.

6. ЧД ОСР повідомляє офіційним листом зазначеного вище ППБ, та ОСП не пізніше третього календарного дня після події надає підтвердження про розрахункові періоди, у яких мали місце системні обмеження на рівні ОСР або ОСП.

7. Після отримання повідомлення про наявність системних обмежень на рівні ОСР або ОСП, ОСП змінює графік роботи одиниці надання послуг з балансування зазначеного вище ППБ на активовану пропозицію на балансуючу енергію.

8. Декадні звіти зазначеним вище ППБ формуються АР не пізніше шостого робочого дня після останнього дня цієї декади.
